

Gert-Jan Segers & Marten de Vries

Wat christenen geloven & moslims niet begrijpen

Licht over leer en leven

Tweede druk

Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer

1. Er is één God: zie Jezus

Christenen geloven in één God, de Drie-Ene. De Bijbel laat ons Hem als de levende God kennen, Vader, Zoon en heilige Geest. Hij komt naar ons toe als Schepper, Verlosser en Heiligmaker. Jezus is geen halfgod, maar honderd procent God en honderd procent mens. God openbaart Zich in een menselijk lichaam en niet in de gestalte van een boek. Moslims beschouwen christenen niet, maar zichzelf wel als ware monotheïsten omdat zij Jezus niet als God erkennen. Jezus pretendeert echter God zelf op aarde te zijn. Zowel bij de geboorte als bij de doop van Jezus zien wij de Vader, de Zoon en de Geest actief. De Bijbel laat voortdurend zien dat Jezus God is, ook door zijn daden. Moslims ontkennen dit door de Bijbel op hun manier uit te leggen, alsof Gods Woord aan islamitische eisen moet voldoen. Wat later als dogma van de Drie-Eenheid is geformuleerd, is in de Bijbel niet problematisch. Door de persoon van Gods Zoon biedt deze leer ons houvast in leven en sterven.

De doop van Jezus

Het is typisch christelijk om in één God te geloven die meervoudig en wel in zijn drievuldigheid naar ons toekomt. De vraag in het gesprek met moslims is niet óf maar hóé wij als christenen monotheïsten zijn ofwel in één God geloven. Wanneer wij in verbondenheid met de kerk van altijd en overal ons geloof in God belijden, verwoorden we geen theoretisch ontwerp maar prijzen we de ene levende God, die als Vader, Zoon en heilige Geest Zich aan mensen openbaart en in de wereld en zijn bewoners werkzaam is. Een prachtige illustratie vormt het verhaal van de doop van Jezus, te lezen in Matteüs 3:13-17.

Met de doop van Jezus begint zijn officiële bediening. Johannes is druk doende met de doop van berouwvolle mensen in de Jordaan. Dan komt Jezus, en ook Hij wil gedoopt worden. Daar is Johannes de Doper niet direct aan toe. Volgens hem moet het eerder andersom: dat hij door Jezus wordt gedoopt. De grootste profeet tot dan toe, zoals Jezus hem typeert,¹ weet dat Hij tegen Jezus moet opkijken: zijn achterneef is van goddelijke komaf. Als de eeuwige Zoon van God bestond Jezus al voordat Maria Hem in haar moederschoot ontving en Hij ter wereld kwam. Naar de mens gesproken is Johannes ouder, maar hij zal Jezus naderhand zo typeren: ‘Die na mij komt is meer dan ik, want hij was er vóór mij.’²

Toch wil Jezus dat Johannes Hem onderdompelt. Het is een kwestie van goddelijk recht dat zondige mensen die zichzelf niet kunnen redden, gereinigd moeten worden. Een door zijn zonde-loosheid schone Jezus gaat bij zijn ambtsaanvaarding het water in om Zich officieel te bedekken met al het vuil dat schoongewassen zondaren hebben achtergelaten. Het is het vervolg op zijn besnijdenis, waarmee Hij al als zuigeling op één lijn met zondige mensen werd gesteld.³ Zodoende kan de Messias zijn missie volbrengen: zijn tocht naar het kruis. Johannes heeft het begrepen. Hij noemt Hem straks ‘het lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt’.⁴ Jezus is degene die zijn schaduw al vooruitwierp in de ram die Abraham mocht slachten in plaats van zijn zoon Isaak.⁵ Het is ook zijn muziek die al doorklinkt in de profetie van Jesaja over Gods dienaar, die om andermans zonden werd doorboord en ‘als een schaap naar de slacht werd geleid’.⁶

Jezus is Gods Zoon en Johannes zijn profeet

Het is precies op het cruciale moment van Jezus’ doop door Johannes dat de drie-ene God als zodanig op het toneel verschijnt. Let op Jezus en je ziet de drie onderscheiden Personen die de ene, ware en eeuwige God zijn.⁷ Direct na de doop daalt de heilige Geest in de gedaante van een duif op Jezus neer. De Vader legt de Zoon de handen op en verleent Hem autoriteit en capaciteit om de strijd

met de duivel aan te gaan. Direct daarop voert de Geest de Zoon mee naar de woestijn⁸ om te bewijzen dat Hijzelf werkelijk Gods Zoon is die zal volbrengen waarvoor Hij is gekomen, en dat de grote verleider de verliezer zal worden. De stem uit de hemel na de doop onderstreept het: 'Dit is mijn geliefde Zoon, in hem vind ik vreugde.'⁹ Met een variatie op de islamitische 'sjahaadah' zou je kunnen zeggen: 'Jezus is de Zoon van God en Johannes is zijn profeet.' De hemel is Jezus' getuige.

Let wel: als een moslim het evangelieverhaal gaat lezen om te zien of Jezus Zichzelf wel 'Zoon van God' noemt kan hij, vóór Jezus goed en wel aan zijn taak begint, het God zelf horen zeggen: 'Dit is mijn geliefde Zoon.' In één adem zegt de Vader er nog iets belangrijks bij: Hij verheugt Zich uitdrukkelijk over zijn Zoon, omdat Hij, 'God uit God', mens werd, onder de mensen kwam wonen en hun zonden op Zich nam. En zo weerklinken opnieuw Godswoorden uit het boek Jesaja over Gods dienaar.¹⁰ Een paar jaar later horen Jezus' drie lievelingsleerlingen hetzelfde nog eens als ze met hun Heer en Meester, die vlak tevoren over lijden en sterven had gesproken, op een berg in een stralende wolk zijn.¹¹

Jezus, meer dan mens

Er is één God. Moslims hebben groot gelijk: dat is door Jezus nooit ontkend. Hij heeft de oude joodse 'sjahaadah', het 'sjema' uit Deuteronomium 6: 'Luister, Israël: de HEER, onze God, de HEER is de enige!'¹² juist bevestigd.¹³ In de mens Jezus kwam God hoogstpersoonlijk op aarde. Maar wie oplettend in de Bijbel leest, wordt gewaar dat God Zich niet opsplitst of gedeeltelijk met de mens vermengt: Jezus is geen halfgod (zoals in mythologische verhalen), maar honderd procent God en honderd procent mens. Er is bij de zwangerschap van Maria geen sprake van verwekking door seksuele activiteit. Ook hemelbode Gabriël vervult geen andere rol dan waarvoor hij engel is: hij fungeert alleen als boodschapper en zondert zich niet met Maria af. We vernemen ook niets van orale 'bevruchting' door inblazing in haar mouw of (zoals je Soe-

rat At-Tahriem (66):12 vanuit de Arabische tekst kunt lezen) in het geslachtsdeel van het meisje.

De heilige Geest neemt een daartoe uitverkoren meisje in dienst,¹⁴ dat zonder toedoen van een man zwanger wordt van ‘de eeuwige Zoon van God’.¹⁵ God beschermt het ongeborn leven met alle kracht die als een schaduw de ongehuwde moeder overvalt, en uit de schoot van de jonge vrouw komt een nieuwe ‘Adam’¹⁶ ter wereld, die tot op vandaag ‘heilig’ en ‘Zoon van God’ heet.¹⁷ Het is ‘hét grote mysterie van ons geloof’, het wonderbaarlijke en onimiteerbare Godswonder, te absurd om te verzinnen: God komt niet maar in de gestalte van een boek als de ‘wonderbaarlijke’ Koran onder mensen, maar openbaart Zich in een menselijk lichaam. Dit geloven is geen kwestie van kleineren van de Almachtige; in de incarnatie komt juist Gods grootheid tot uiting. Wij belijden: ‘Allahoe akbar’, ‘God is groot, groter, grootst’, omdat Hij niet in de hemel op te sluiten is,¹⁸ maar het van eeuwigheid in Zich had om te zijner tijd op aarde in mensengestalte te verschijnen. Door Gods barmhartigheid onderging ‘Hij die de gestalte van God had’ zelfs deze metamorfose: Hij werd niet alleen mens, maar nam, terwijl Hijzelf als enige mens die ooit geleefd heeft zondeloos bleef,¹⁹ de door de zonde verzwakte sterfelijke menselijke natuur aan.²⁰

Er is één God: zie Jezus. Hij pretendeert duidelijk God zelf op aarde te zijn én Hij handhaaft het monotheïsme als belangrijkste gebod.²¹ Hij is meer dan mens, maar tegelijk geen ‘(deel)genoot’ van God²² náást God, maar ‘God uit God, Licht uit Licht’.²³ ‘Want in hem is de goddelijke volheid lichamelijk aanwezig...’²⁴ Het gaat in het gesprek over de eenheid van de ene God niet alleen over de Vader en de Zoon, maar ook over de heilige Geest. Wel vormt de christelijke belijdenis ten aanzien van de identiteit van Jezus voor moslims het grootste struikelblok voor de aanvaarding van God als de Drie-Ene. Maar zowel bij zijn geboorte als bij de aanvaarding van zijn ambt is het duidelijk dat de Vader en de Geest meekomen wanneer Hij verschijnt. Luister eerbiedig naar wat de aartsengel en God zelf over Hem zeggen. Luister naar Jezus’ eigen

woorden en let op zijn veelzeggende daden. Hij werd tijdens zijn aardse bestaan niet door iedereen geaccepteerd, maar voor ieder die oog voor Hem had was de grootheid van de unieke Zoon van God de Vader Hem aan te zien.²⁵

God in het hart kijken

Wij mensen kunnen God kennen. Niet dat we Hem kunnen doorgronden of ooit Hem hadden kunnen bedenken: God beredeneren is boven Hem gaan staan, de oerzonde van de mens.²⁶ Maar Hij heeft Zich persoonlijk bekendgemaakt. Niet alleen zijn heerlijke namen of zijn wil, maar Zichzelf. We ontmoeten God in zijn schepping, ‘een prachtig boek’ waarin ‘Gods eeuwige kracht en goddelijkheid’ af te lezen vallen uit de schepselen, die de letters van dit boek vormen. Daaruit kan een mens God niet distilleren, maar we kunnen het alfabet van het werk van Gods handen wel ontcijferen door de leesbril van Gods ‘heilig en goddelijk Woord’.²⁷ Maar pas door Gods ‘vlesgeworden’ Woord,²⁸ door Gods mensgeworden Zoon kunnen we God in het hart kijken.

Om die reden noteert Jezus’ discipel Johannes in zijn beschrijving van het leven van zijn Heer op aarde: ‘Niemand heeft ooit God gezien, maar de enige Zoon, die zelf God is, die aan het hart van de Vader rust, heeft hem doen kennen.’²⁹ God laat Zich kennen in Jezus, die God bekendmaakt. In Jezus wordt de diepe betekenis waar van het overbekende koranische woord ‘rahmah’ (barmhartigheid). Dit woord luidt in het aan het Arabisch verwante Hebreeuws ‘rechem’ en komt van dezelfde stam als het woord voor ‘baarmoeder’ of ‘moederschoot’. In zijn Zoon geeft de Vader door de Geest Zichzelf. Zodoende verschijnt God in ons mensenleven.

Wij analyseren God niet om te ontrafelen wie Hij in wezen is en wat zijn eigenschappen zijn. Ook Vader, Zoon en Geest zijn meer dan verschillende verschijningsvormen of karaktereigenschappen. Ze zijn evenmin attributen, en op die manier moeten mos-

lims ook niet – misschien om christenen tegemoet te komen – proberen de christelijke geloofsleer te islamiseren. We aanbidden de ‘drievuldige God die één in wezen’ is,³⁰ omdat Hij het van eeuwigheid in Zich had om te zijner tijd³¹ in zijn Zoon de hemel op aarde te brengen. Wij vereren God als de ene God boven, met en in ons, zoals de kerkvader Irenaeus van Lyon het in de tweede eeuw al formuleerde. Hij is God die niet op grote afstand blijft heersen, maar onder ons bekend en in ons werkzaam wil zijn.³²

God komt in Jezus nabij

Wij geloven in één, ‘enig en eenvoudig’ God.³³ Binnen de ene God bestaat een meervoud, maar geen tegenstelling. Al vinden eigenwijze mensen een lijdende Zoon van God zwak overkomen, God is en blijft de Almachtige. Jezus droeg de zonden van de mensen. In Hem bewijst God dat zijn rechtvaardigheid en zijn barmhartigheid niet op gespannen voet staan met elkaar. Hij is in alles liefde: ‘Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.’³⁴ De andere kant van de medaille is zijn toorn, die wordt opgeroepen door mensen die Hem afwijzen.

Wij belijden ons geloof in Jezus Christus, ‘geboren, niet geschapen’;³⁵ in de Vader van Jezus Christus, die om Hem ook onze God en Vader is;³⁶ in de heilige Geest, die mij geloof geeft en aan Christus bindt. De tekst van Soerat Al-Iglaas (112), die zegt dat er maar één God is die niet verwekt en niet verwekt is, hoeft bij geen christen weerstand op te roepen. Ook Jezus Christus bestond al van eeuwigheid, de schepping was het werk van de drie-ene God. Soms wordt in (een vertaling van) de Bijbel of door christenen gesproken van Gods ‘eniggeboren’ Zoon of over zijn ‘verwekking’. Deze woorden hebben een unieke betekenis, die recht doet aan Jezus’ eigen pretentie dat Hij die als enige ‘van nature’ Gods Zoon is, door zijn geboorte deel ging uitmaken van ‘het menselijk gezin’.³⁷

Dat God de afstand tussen Zichzelf en de mensen wilde overbruggen was al eeuwen bekend. De profeet Jesaja profeteert: ‘Want zo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoge hemel en in het heilige, en bij de verbrijzelde en nederige van geest, om levend te maken de geest van de nederigen, en om levend te maken het hart van de verbrijzelden.’³⁸ De grootheid (‘takbier’ in islamitisch jargon) van God kwam tot uiting doordat Hij in zijn Zoon op aarde kwam. Christenen halen God niet naar beneden, ze prijzen de ene God omdat Hij uit de hoogte kwam. ‘Toen de tijd gekomen was’³⁹ daalde Hij naar de in zonde gevallen wereld neer, in de prachtigste nacht die Hij van eeuwigheid beschikt had. Hij kwam niet in een geschrift, maar in de persoon van zijn Zoon. Zo kwam de hemel op aarde!

Wat Jezus zei

Wie de Bijbel eerlijk leest, ontdekt telkens dat Jezus Zichzelf op één lijn stelt met God. Jezus bedoelde niets anders dan dat in Hem God onder de mensen was verschenen. Zijn tegenstanders hebben dat goed begrepen en reageerden: ‘[U] bent een mens, maar u beweert dat u God bent.’⁴⁰ Het klonk hun zo blasfemisch in de oren dat ze hoe dan ook wilden dat Hij volgens de oudtestamentische wet op godslastering⁴¹ om het leven werd gebracht!⁴² Moslims vragen ons waar in onze Bijbel staat dat Jezus zei: ‘Ik ben God.’ Daarmee willen ze aantonen dat Paulus dan wellicht zijn eigen christologie ontworpen heeft, maar dat zelfs in onze eigen heilige Schrift geen zelfidentificatie met God uit de mond van onze Heer is opgetekend.

Maar Gods Woord hoeft niet aan islamitische eisen te voldoen door precies dat zinnetje te vermelden. Wat Jezus zelf zegt is voor geen enkel misverstand vatbaar. Met name in het verslag van Johannes liggen de uitspraken voor het oprapen. Jezus kende Zichzelf goddelijke namen toe. ‘Ik ben het licht voor de wereld’, zei Hij.⁴³ ‘Ik ben de goede herder.’⁴⁴ En: ‘Ik ben de weg, de waarheid

en het leven.⁴⁵ Vrijmoedig sprak Hij: 'Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.'⁴⁶ En zijn 'da'wah⁴⁷ was op Zichzelf gericht: 'Kom naar mij, jullie die vermoed zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven.'⁴⁸

Jezus is ook helder over zijn bestaan voordat zijn moeder van Hem zwanger werd: '... van voordat Abraham er was, ben ik er.'⁴⁹ Bijna aan het eind van zijn aardse bediening zegt Jezus in een ontroerend gebed: 'Vader, verhef mij nu tot uw majesteit, tot de grootheid die ik bij u had voordat de wereld bestond.'⁵⁰

Een heel aantal van de voor moslims bekende negenennegentig schone namen van Allah kennen wij op grond van de heilige Schrift aan Jezus toe: de Koning, de Vrede, de Rechter, de Verhevene, de Getuige, de Waarheid, de Beginner, de Levende, de Eerste, de Laatste, de Regeerder, het Licht, de Eeuwige, de Leidsman. Jezus zag Zich als Gods Zoon één met God de Vader en God de Geest. Dit komt ook tot uitdrukking in zijn bevel om mensen uit alle volken te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.⁵¹ Dit was voor Hem niet in tegenspraak met zijn verzekering dat de kerk van het Oude Verbond terecht de eenheid van God beleed. Een echo van dit bevel van Jezus lezen we in Paulus' afscheidsgroet die gebruikt wordt in de gereformeerde liturgie: 'De genade van de Heer Jezus Christus, de liefde van God en de eenheid met de heilige Geest zij met u allen.'⁵²

Wat Jezus deed

Ook Jezus' daden spraken boekdelen. Voordat Hij een arme stumper die Hem via het klassieke oosterse systeemplafond voor de voeten kwam genas, vergaf Hij hem zijn zonden. De aanwezige 'oelema' of schriftgeleerden waren bepaald *not amused*: 'Hij slaat godslasterlijke taal uit: alleen God kan immers zonden vergeven!' dachten ze. Jezus doorzag hen en hielp de zieke alsnog op de been, waarmee Hij aantoonde dat 'de Mensenzoon' volmacht had om te doen wat God toekomt. De omstanders stonden versteld en pre-

zen God, omdat ze zoiets nog nooit hadden meegemaakt. Dat Jezus genezingswonderen kon doen wisten ze al. Hij had inmiddels veel genezingswonderen verricht en het nieuws daarover had zich over de hele landstreek verspreid. Ze waren juist voor de herhaling gekomen. Ze moeten versted hebben gestaan dat iemand die zich zo te horen blasfemisch uitliet, niet dood neerviel maar het nog steeds in zich had om iemand van zijn kwaal af te helpen.⁵³ ‘Wie is hij dat hij zelfs zonden vergeeft?’ dachten Jezus’ tafelgenoten toen Hij ook een huilende zondares vrijsprak van schuld.⁵⁴

Jezus vermenigvuldigde brood om uit te delen. De mensen zeiden: ‘Hij moet wel de profeet zijn die in de wereld zou komen.’⁵⁵ Hij moest wel degene zijn die door Mozes als zijn grote opvolger was aangekondigd,⁵⁶ een uitspraak die door moslims zonder redelijke grond juist op hun ‘profeet’ wordt toegepast. ‘Wat is dit toch voor iemand, dat zelfs de wind en het water hem gehoorzamen?’ zeiden gewone mensen nadat Hij een storm gestild had.⁵⁷ ‘U bent werkelijk Gods Zoon’, zeggen zijn volgelingen als Hij dit wonder nog eens herhaalt.⁵⁸ Het meest overtuigende bewijs van de godheid die naast de menselijke natuur in de ene persoon van Jezus woonde, was wel zijn overwinning op de dood die Hij over Zich heen had gehaald. Zijn ‘sahaabah’ of metgezellen hebben Hem na zijn kruisiging meer dan eens in levenden lijve gezien, en dat geldt ook nog eens voor meer dan vijfhonderd gelovigen ineens.⁵⁹

Ontkenning en erkenning

Jezus stuitte op heel veel weerstand. De ongelovigen begrepen precies wat Hij bedoelde toen Hij Zichzelf als tastbare verschijning van de ene God presenteerde. Daarom hebben ze Hem aangeklaagd, wilden ze Hem stenigen en hebben ze het ten slotte voor elkaar gekregen dat de Romein Pilatus zich gedwongen voelde Hem te laten kruisigen. De hartgrondige ontkenning van zowel de goddelijke identiteit in Soerat An-Nisaa’ (4):171 als het verzoenend sterven van Jezus Christus even eerder in vers 157, die neer-

komt op een hartaanval op het christelijk belijden, hebben moslims niet van vreemden: veel van de joden in Jezus' dagen wilden er evenmin aan. Johannes vertelt: 'Van toen af trokken velen van Zijn discipelen zich terug en gingen niet meer met Hem mee.'⁶⁰ Anderen konden Hem wel volgen.

Het is ook leerzaam te letten op de reactie van Jezus wanneer mensen God in Hem zien. Die reactie is namelijk bepaald niet afwijzend. Jezus' instemming gaat verder dan impliciete instemming.⁶¹ Toen Jezus zijn leerlingen vanwege allerlei verschillende reacties op zijn optreden op de man af vroeg: 'Wie ben ik volgens jullie?' zei Petrus: 'U bent de messias, de Zoon van de levende God.' Jezus wijst hem niet terecht. Even later doet Jezus dat wel, wanneer Petrus nog geen *lijdende* Messias accepteren kan. Maar om deze belijdenis feliciteert de Meester hem van harte: 'Gelukkig ben je, Simon Barjona, want dit is je niet door mensen van vlees en bloed geopenbaard, maar door mijn Vader in de hemel.'⁶² Niet veel anders reageerde Jezus op Tomas, toen Hij als de Opgestane in de kring van zijn leerlingen verscheen. Hij wenste hun 'salaam' (vrede), en de apostel die vóór Jezus' sterven Hem die prachtige driedovoudige 'Ik ben-uitspraak' ontlokte,⁶³ had het niet meer nodig te controleren of hij werkelijk met zijn begraven Meester te doen had, maar zei: 'Mijn Heer, mijn God.' Jezus' antwoord luidde positief: 'Omdat je me gezien hebt, geloof je. Gelukkig zijn zij die niet zien en toch geloven.'⁶⁴

Wij prijzen God

De eeuwenoude belijdenis van ons geloof in de Drie-Ene zadelt ons niet op met een moeilijkheid die we nu eenmaal tegen ons verstand in moeten accepteren. Nergens in de Bijbel wordt wat later als het dogma van de Drie-eenheid is geformuleerd, als iets problematisch beschreven. God schonk ons de Geest van zijn Zoon. Die Geest maakt dat wij samen met 'de eeuwige en natuurlijke Zoon van God'⁶⁵ God als 'Abba', 'Vader' mogen aanspreken.⁶⁶ Voor Hem hoeven wij niet alleen te knielen. Bij Hem

mogen we ook op schoot kruipen. De eerste veertien verzen van Efeziërs 1 laten zich lezen als één lofzang op de drie-ene God: de Vader koos ons uit in zijn Zoon – in wie wij het stempel van de heilige Geest ontvingen. In het laatste bijbelboek horen we hoe in hemelse sferen het Lam dat mensen van over de hele wereld vrijkocht met zijn bloed, dezelfde goddelijke eer ontvangt als God op de troon.⁶⁷

De kerkelijke leer over de ene God is niet maar een theologische constructie op grond van bijbelteksten, maar door de persoon van Gods Zoon ons houvast in leven en sterven.⁶⁸ Het is ook de enige verklaring dat mensen, terwijl het bijna overal ter wereld relatief gemakkelijk is om moslim te worden, tegen de verdrukking in zich van de islam afkeren en christen worden. Jezus kennende vereren wij ‘de ene God in de Drieheid en de Drieheid in de Eenheid’.⁶⁹ Kijk naar Jezus en je ziet de ene ware God die je aanbidt als Vader, Zoon en Geest. Vandaar ook dat de apostel Paulus zeggen kan, in een christelijke verwoording van de oude joodse belijdenis: ‘... wij weten: er is één God, de Vader, uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, en één Heer, Jezus Christus, door wie alles bestaat en door wie wij leven.’⁷⁰

God zij dank

Af en toe liep ik bij de koffieautomaat op de universiteit een uit Syrië afkomstige jongeman tegen het lijf. Op een gegeven moment wilde ik graag weten of hij christen was of moslim. Hij antwoordde: ‘Moslim, al-hamdoe lillah.’ Hij prees Allah omdat hij geen christen was. Ik nam mij voor om een voorbeeld aan hem te nemen. Wanneer een moslim, vanwege mijn belangstelling voor de islam en misschien ook nog om mijn baard, mij vraagt of ik (al) moslim ben, zeg ik: ‘Ik ben christen, God zij dank.’ Er is alle reden om God te prijzen dat ik Hem ken in Christus. Ik heb het niet van mezelf en ben er ook heel dankbaar voor. En het werkt. Als wij op deze toonhoogte spreken kan het overkomen dat wij geen irrationeel concept aanvaarden, maar ons als ware ‘moslims’

(‘overgegevenen’) overgeven aan één levende God die naar ons toekomt als Schepper, Verlosser en Heiligmaker in Eén.

Verwerkingsvragen

1. Wat is ten diepste de oorzaak van de moeite om Jezus als God te erkennen? Is het werkelijk een rationeel bezwaar dat per definitie eigen is aan een monotheïstische theologie en is het werkelijk een kwestie van eerbied? Of is het verzet misschien ten diepste emotioneel en is het eerder antropologisch te duiden, vanuit de menselijke begeerte tot zelfredzaamheid?
2. In Soerat al-‘Imraan (3):64 worden wij als christenen opgeroepen om tot ‘een gemeenschappelijk woord’ te komen: één uitspraak over God. Is het mogelijk dat christenen en moslims hetzelfde zeggen én bedoelen door samen te belijden dat er één God is?
3. Wie moeten de vraag beantwoorden of Allah in de Koran en God die wij uit de Bijbel kennen dezelfde is, christenen of moslims?